

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

June 2022 | SL

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

UVODNIK

Uvodnik

Načelo enakosti spolov pri pripravi proračuna EU

Proračuni niso nevtralni. Med drugim so lahko kazalniki zavezanosti izpolnjevanju potreb žensk in doseganju enakosti spolov.

Komisija EESO za finančne in proračunske zadeve se je zato odločila, da bo izvedla poglobljeno analizo priprave proračuna, ki upošteva vidik spola. O čem dejansko govorimo? Gre za vključitev vidika enakosti spolov v pripravo in izvrševanje proračuna. To pomeni spodbujanje odgovornosti in preglednosti v zvezi z morebitnimi učinki odločitev o porabi sredstev na enakost spolov. Pri tem je treba določiti ciljne skupine upravičencev, da bi se izognili diskriminaciji ali neenakostim pri izvajanju posameznih politik in ukrepov. Z uporabo takšne

metodologije bo lažje razumeti, kako lahko prihodki in poraba v politikah posameznih organov, institucij in vlad različno vplivajo na ženske in moške. Prav tako bi lahko ta metodologija prispevala k uporabi javnih sredstev na način, ki bi povečal učinkovitost in uspešnost proračunov in politik.

Priprava proračuna, ki upošteva vidik spola, temelji na evropski zavezanosti vključevanju načela enakosti spolov. Evropski parlament in Svet sta že večkrat pozvala države članice, naj ta pristop uvedejo in ga izvajajo. Tudi Evropska komisija je zelo zavezana metodologiji, s katero bi lahko ocenili učinek odhodkov na enakost spolov v celotnem proračunu EU.

V študiji, ki jo je naročil odbor BUDG Evropskega parlamenta, je bilo priporočeno, naj Evropski parlament, Evropska komisija in Svet sprejmejo ukrepe za vključitev načela enakosti spolov v pripravo proračuna EU. Evropski parlament je v svoji resoluciji izrazil zavezanost upoštevanju vidika spola pri pripravi proračuna, tudi zato, da bi na ta način vplival na druge institucije EU.

Menim, da je Evropski ekonomsko-socialni odbor v zelo dobrem položaju, da sledi temu priporočilu. Seveda bi lahko Evropski parlament za doseg tega cilja uporabil razprave o proračunu in razrešnici na plenarnem zasedanju. Da bi evropske institucije vidik spolov vključile v proračun in njegovo izvajanje, bodo neizogibno potrebni politična zavezanost in zakonodajni ukrepi. Resno bomo preučili, ali lahko kot posvetovalna institucija, ki zastopa organizacije civilne družbe, sodelujemo v tem strateškem in pomembnem procesu.

Giulia Barbucci, podpredsednica EESO, pristojna za proračun

KOLEDAR DOGODKOV

20. junij 2022, Bruselj

Konferenca „Eno zdravje“

6. julij 2022, Bratislava, Slovaška

Pravna država: zakaj bi nas to moralo zanimati?

13. in 14. julij 2022, Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

31. julij 2022 ob 10.00

Nagrada za civilno družbo: ustvarjanje boljše prihodnosti za mlade in pomoč žrtvam ukrajinske vojne - rok za prijave

---

NA BEGU IZ UKRAJINE ...

Kolya živi sam v svojem stanovanju, družbo mu dela le mačka, ki je bila last cele družine. Stanovanje je bilo v ruskih napadih iz zraka na središče Irpina deloma uničeno. Njegova družina je zbežala v Francijo, sam pa se je odločil, da ostane, saj je želel ubraniti dom in lastnino svoje družine. Ponosno nam je pokazal fotografije svojih otrok, priznanj, ki so jih dobili pri baletu in taekwondu. Prepričan je, da bodo kmalu znova skupaj, „ko bo vsega tega konec“.

Costas Constantinou je glavni urednik časopisa Politis na Cipru. Marca je potoval v Ukrajino in nato ponovno aprila, da bi poročal o vojni, begunski krizi in boju Ukrajincev za preživetje. **Gospodu Constantinou** se iz vsega srca zahvaljujemo, da je z nami trenutke, ki jih je ujel v svoj objektiv. (ks)

K BISTVU

Člani EESO v kolumni „K bistvu“ seznanjajo s svojimi stališči o pomembnih vprašanjih na evropskem dnevnem redu.

Alena Mastantuono je ena od poročevalcev za mnenje o zanesljivi oskrbi z energijo z naslovom *REPowerEU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo*. Mnenje je EESO sprejel na majskem plenarnem zasedanju. Poročevalka

Mastantuono danes posebej za naše člane predstavlja nov načrt REPowerEU, ki ga je Evropska komisija objavila 18. maja 2022. (ehp)

EVROPA NA RUSKI RULETI

Grožnja Kremlja za prekinitev oskrbe s plinom je vznemirila Evropo. Po Poljski in Bolgariji so zdaj na seznamu držav, ki so v nemilosti ruske vlade, še Finska, Danska in Nizozemska.

Evropska komisija je 18. maja predložila načrt REPowerEU za odpravo odvisnosti od uvoza energije iz Rusije do leta 2027; za načrt je na voljo 300 milijard EUR. Vlade EU iščejo rešitve za hitro nadomestitev ruske energije. Pospešujejo uvajanje energije iz obnovljivih virov in segajo globoko v mošnjičke, da bi izgradile infrastrukturo, ki je potrebna za uvoz utekočinjenega naravnega plina, in napolnile skladišča plina. Poleg tega iščejo možnosti za prihranek energije in nadomestitev plina. Medtem pa čas teče in nihče ne ve, kdo bo naslednja tarča na ruski ruleti. Stanje je brez dvoma izredno resno in zahteva ukrepe, kakršnih še ni bilo.

Izredne naložbe v infrastrukturo ter uvajanje energije iz obnovljivih virov se zdi težka naloga, zlasti v času, ko gospodarstva še okrevajo po pandemiji COVID-19. Vsak porabljen euro moramo zaslužiti v gospodarstvu, ki se trenutno sooča z visoko inflacijo; če si ga izposodimo, ima svojo ceno in prispeva k tveganju zadolženosti. Hkrati po tržnih pravilih velja, da visoko povpraševanje pomeni tudi višje cene. Zaradi višjih stroškov varnosti, ki jih povzroča vojna, se lahko cene energije še povišajo. Še en izziv, s katerim se soočamo, so prekinitve v verigi oskrbe, ki ovirajo uvajanje energije iz obnovljivih virov.

Za hitrejše uvajanje čistih tehnologij se načrt REPowerEU utemeljeno osredotoča na pospešitev postopkov za izdajo dovoljenj, novi projekti vetrne in sončne energije pa so projekti v „prevladujočem javnem interesu“. Načrt v skladu z mnenjem EESO o sporočilu na to temo poziva k uvedbi „namenskih območij za obnovljive vire energije“ na nacionalni ravni v conah, v katerih je okoljsko tveganje nizko. Hkrati se predlaga okrepitev cilja EU glede energije iz obnovljivih virov na 45 % do leta 2030; lansko leto je ta cilj znašal 40 %. Predlaga se tudi povečanje cilja glede energetske učinkovitost s 9 %, ki so bili predlagani julija 2021, na 13 %. Sončni paneli naj bi v javnih in novih stanovanjskih zgradbah do leta 2025 oziroma leta 2029 postali obvezni. Glede na sedanjo tržno situacijo je jasno, da teh ciljev iz tehničnih razlogov enostavno ni mogoče doseči. Ambicije so dobre, toda razmisliti moramo, ali so naši cilji res realistični in verodostojni.

Komisija v načrtu tudi opozarja, da bo prekinitev oskrbe z rusko energijo v državah privedla do višjih in bolj nestabilnost cen energije v Evropi. Potrebni so ciljno usmerjeni začasni ukrepi v državah članicah, ki bi na trgu EU povzročili čim manj motenj, ali ukrepi na ravni EU, ki ne bodo ogrozili ne prizadevanj za razogljičenje ne oskrbe z energijo. Pri tržnih posegih na splošno obstaja tveganje, da bi povzročili negotovost pri naložbah in odvrčali od razogljičenja energetske industrije, s tem pa škodovali dolgoročnim ciljem.

Pokazalo se je, da lahko evropski trg z električno energijo dobro deluje, saj lahko prepreči omejitve v oskrbi ali celo prekinitve na nekaterih območjih. Solidarnost med državami članicami na trgu EU z električno energijo bo ključnega pomena, ne le pred prihodnjo zimo, temveč tudi v primeru nove igre na ruski ruleti.

Alena Mastantuono, članica EESO

„VPRAŠANJE ZA ...“

„Vprašanje za ...“

V naši rubriki „Vprašanje za ...“ prosimo člane EESO, da odgovorijo na vprašanje, za katero menijo, da je visoko na evropskem dnevnem redu.

Odbor je na majskem plenarnem zasedanju sprejel resolucijo *Vključevanje organizirane civilne družbe v nacionalne načrte za okrevanje in odpornost – kako bi ga lahko izboljšali?* **Luca Jahier** je eden izmed treh poročevalcev za resolucijo, poleg Gonçala Loba Xavierja in Javiera Doz Orrita.

G. Jahiera, nekdanjega predsednika Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (2018–2020) in sedanjega podpredsednika skupine za evropski semester, smo povabili, da odgovori na vprašanje v zvezi s to temo. (ehp)

Luca Jahier: Nacionalni načrti za okrevanje in odpornost dobro napredujejo

EESO info: Kakšno je vaše mnenje o trenutnem stanju izvajanja nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost v državah članicah?

Luca Jahier: Pred enim letom smo bili na samem začetku procesa izvajanja instrumenta za okrevanje in odpornost, pri čemer je zelo malo držav doseglo napredek pri pripravi svojih nacionalnih načrtov.

V prvi vrsti je bilo treba nujno preveriti in poudariti pomen izvajanja člena 18 Uredbe EU, ki se nanaša na obveznost držav članic, da vključijo organizacije civilne družbe, pa tudi socialne partnerje, lokalne oblasti, univerze in druge zainteresirane strani v pripravo, izvajanje in spremljanje načrtov.

Letos je svoje načrte dokončalo 26 držav (Nizozemska je v zaključni fazi), odobreni so bili vsi načrti razen iz dveh držav – zaradi pogojenosti glede spoštovanja pravne države – in številni so že v fazi izvajanja. Nekateri načrti so že v celoti zaključeni, prejeli so pozitivno oceno EU za izvajanje v prvih šestih mesecih in hitro napredujejo v drugem šestmesečnem obdobju. Je še več elementov glede izvajanja člena 18 Uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost, končno vsebino nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost pa je zdaj na splošno pozitivno ocenila organizirana civilna družba.

Čeprav obstajajo številne kvalitativne razlike v vključenosti organizacij civilne družbe v državah članicah, pri čemer so bile nekatere komaj vključene, je bilo ugotovljenih tudi nekaj zelo dobrih najboljših praks. Na primer, v Avstriji, Franciji, Luksemburgu, Španiji in na Švedskem obstaja tesno in konstruktivno sodelovanje z vladami, ki ga spremljata transparentnost in stalni dialog. Poleg tega je bilo na Češkem, v Estoniji, na Finskem, v Italiji in Španiji uvedeno spletno mesto ali vladni portal za promocijo mehanizma za okrevanje in odpornost s transparentnimi informacijami, ki so dostopne javnosti. V Italiji je bilo novembra 2021 ustanovljeno partnerstvo v obliki stalne okrogle mize na vladni ravni, ki ga koordinira predsednik nacionalnega ekonomsko-socialnega sveta. Na Hrvaškem je organizirana civilna družba vključena v pripravo razpisov za izvajanje nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost. Na Portugalskem pa je bil ustanovljen nacionalni nadzorni organ, ki med drugim vključuje predstavnike socialnih partnerjev, univerz in socialnega sektorja.

Zato lahko sklepamo, da je treba to vprašanje še naprej poudarjati in pozivati države članice, naj sprejmejo pozitivne izkušnje in sledijo tem najboljšim praksam. Poleg tega pa lahko potrdimo, da mora kakovostno, učinkovito in stabilno sodelovanje organizacij civilne družbe pri ekonomskem upravljanju v državah članicah temeljiti na pravnih pravilih ter na javnih in transparentnih postopkih, ki jih zagotavlja direktiva ali uredba EU.

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

V rubriki Posebni gost vam vsak mesec predstavljamo osebnost, ki s svojim delom in predanostjo navdihuje druge ter jim je za zgled s svojim pogumom, trdnim značajem, odločnostjo za ukrepanje in spoštovanja vredno srčnostjo. Naš gost ta mesec je **Kostas Onišenko**.

Kostas Onišenko je novinar, ki zadnjih 20 let dela za grške medije, časopise in televizijo. Od leta 2014 pokriva rusko-ukrajinsko vojno, zadnjih pet let pa živi v Kijevu, od koder pošilja poročila različnim grškim medijem. Hkrati Onišenko na svojih straneh na družbenih omrežjih redno obvešča grško javnost o dogajanju v Ukrajini.

„Objektivnost“ ali „moralnost“? Dilema medijev pri poročanju o vojni v Ukrajini

Mednarodna novinarska skupnost je vse od vojne v Vietnamu težila k objektivnemu poročanju o vojni, kar pomeni, da ni izražala podpore nobeni od strani. Ta nova praksa je veljala za znak velikega napredka v smeri objektivnosti, v nasprotju s prejšnjo prakso pristranskega novinarstva, kjer so bili novinarji naklonjeni vojski posamezne države. Seveda je bilo to mogoče zaradi vse večje finančne moči medijev, pa tudi zato, ker se je večina konfliktov odvijala „daleč“ od sedežev velikih medijskih podjetij. To so bile „tuje“ vojne, zato so se novinarji razmeroma enostavno čustveno distancirali. Vojna v Ukrajini pa je načela to teorijo in bo verjetno v bližnji prihodnosti prinesla pomembne spremembe v delovanju medijev na splošno in v njihovem odnosu do družbe in države.

S komunikacijskega vidika je bila vojna v Ukrajini, ki se je začela z invazijo Rusije na Krim leta 2014, že od samega začetka prežeta z lažmi. Mednarodni mediji, tako veliki kot majhni, so poročali o "neonacistih, ki zatirajo rusko govoreče ljudi" v zahodni Ukrajini, s čimer so Kremlju dali izgovor za nadaljevanje grozodejstev. Objava teh poročil ni toliko prikaz nesposobnosti zahodnih medijev, temveč znak, da se „zahodni“ medijski sistem ni bil pripravljen soočiti s takšnim valom dezinformacij, ki ga organizira in financira Moskva. To je bil znak, da je Moskva uporabila svoboščine zahodnega sveta in ciljala ravno nanje.

Ko se je to pokazalo, zlasti v zadnjih treh mesecih, se je velik delež tujih novinarjev odkrito postavil na stran Ukrajine. Ne samo zato, ker država doživlja neizzvan napad, ampak ker so ti novinarji razumeli, da se napad izvaja tudi na vsa načela in vrednote, na katerih med drugim temelji svoboda izražanja in delovanja medijev.

Na prvi pogled bi lahko to izbiro razumeli kot „obvezo“ novinarske skupnosti, da ostane objektivna, kolikor je „objektivna“ in „nepistranska“ upodobitev posiljevalca in njegove žrtve. Ta vojna je bolj jasno kot ob drugih priložnostih pokazala, da je ohranjanje „objektivne distance“ med

žrtvijo in storilcem vedno v prid slednjemu.

Dilema je bila tudi v tem, da je treba izbrati med objektivnostjo in moralo. Morda se sliši čudno, vendar se mnogi veliki mediji soočajo s to dilemo. Šlo je tudi za to, ali je „Evropa“, kot jo dojemajo Ukrajinci, pripravljena braniti svoje svoboščine, četudi to zahteva strožje kontrole morebitnih kršitev teh svoboščin.

V zadnjih osmih letih se ukrajinska družba in predvsem novinarji v Ukrajini zavedajo dejstva, da Rusija – in od zdaj naprej vsaka sila, ki se zaroti proti evropskim načelom in vrednotam – verjame, da lahko našo svobodo izražanja in medije kot institucijo uporabijo kot orodje vojne proti nam.

Kljub vojaški invaziji na Ukrajino so bili v zadnjih osmih letih tudi Ukrajinci prikazani kot odgovorni ali skupno odgovorni za to situacijo. Prikazani so bili kot storilci kaznivih dejanj, v resnici pa so bili žrtve. Ena od posledic tega je bila vidna na bojišču, z manj sankcijami proti Rusiji, zamudami pri dobavi orožja Ukrajini itd. Zdi se, da se ta situacija zdaj spreminja ne le zaradi novinarskega dela, ki pomaga razkrivati ogromne ruske laži, temveč tudi zato, ker številni novinarji znova odkrivajo svojo vlogo v družbi. Ne vloga glasnika brez hrbtenice, temveč osrednjega živčnega sistema družbe, ki med drugim pomaga odgovoriti na preprosto

vprašanje: kaj je dobro in kaj zlo?

Kostas Onishenko

Kostas Onišenko je grški novinar, ki živi in dela kot grški medijski korespondent v Ukrajini.

NOVICE EESO

Charles Michel v govoru na plenarnem zasedanju EESO pozval k ustanovitvi evropske geopolitične skupnosti, ki bi vključevala Ukrajino

Predsednik EESO je ob začetku majskega plenarnega zasedanja dejal: „S posledicami vojne v Ukrajini in prihodnjimi geopolitičnimi izzivi se moramo soočati združeni. Vodilna vloga Evrope na področju kriznega upravljanja mora prerasti v vodilno vlogo pri oblikovanju prihodnosti na svetovni ravni.“

„Kremelj se je motil o lastnih vojaških zmogljivostih, o moči ukrajinskega odpora, o evropski odločnosti in enotnosti,“ pa je dejal predsednik Evropskega sveta **Charles Michel**, ki je predlagal nov pristop k pogajanjem o širitvi.

Zaradi počasnega napredka v pogajanjih z državami Zahodnega Balkana ter novih prošenj Ukrajine, Gruzije in Moldavije za članstvo bi morala EU predvideti pristop „sorazmernega in upravljanega povezovanja“.

Po besedah Michela bi morala „rešitev temeljiti na postopni integraciji med pristopnim procesom“.

Predsednik Evropskega sveta je spregovoril o oblikovanju evropske geopolitične skupnosti, pri čemer bi EU okrepila svojo vodilno politično vlogo. Pomembno področje sodelovanja znotraj te skupnosti bi bila zunanja politika. „Cilj je doseči konvergenco in poglobiti operativno sodelovanje za reševanje skupnih izzivov ter dosego miru, stabilnosti in varnosti na naši celini,“ je dejal predsednik.

Ob tem je pojasnil: „S to pobudo se nikakor ne želi nadomestiti širitve ali poiskati novega izgovora za zavlačevanje. Prav tako ta ni zagotovilo, da bodo udeleženske nekega dne postale tudi članice EU.“ (at)

Celovit in povezan migracijski sistem lahko Evropi pomaga pri obvladovanju groženj diktatorjev in begunskih kriz

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je v odziv na državno podprto instrumentalizacijo migrantov na zunanjih mejah EU organiziral konferenco na to temo, na kateri je poudaril dinamiko evropeizacije migracijske politike. Avtoritarni voditelji so doslej izkoristili človeško trpljenje za izsiljevanje Evrope, saj se zavedajo vrzeli v migracijski politiki na naši celini.

Konferenca z naslovom *Na poti k evropeizaciji migracijske politike? Spoznanja o instrumentalizaciji migrantov in vojni v Ukrajini* je potekala v povezavi s sejo strokovne skupine za zunanje odnose (REX).

Omeniti je treba, da instrumentalizacija migrantov, ki jo izvaja beloruski režim, ni prvi tovrstni primer, saj so podobno ravnali tudi v Turčiji, Libiji in Maroku.

Glede instrumentalizacije migrantov kot orožja v rokah avtoritarnih voditeljev je podpredsednik za spodbujanje evropskega načina življenja **Margaritis Schinas** dejal: „Glavno spoznanje, ki smo ga pridobili iz naših politik, je, da dokler se ne bomo uspeli dogovoriti o skupnem migracijskem sistemu, bomo ostali tarča takih potez.“

Predsednica EESO **Christa Schweng** je poudarila: „Ta begunska kriza je jasno pokazala, da migracije vplivajo na vse države članice. EU mora izkoristiti trenutno dinamiko za napredek v zvezi z novim paktom o migracijah in azilu, da bi dosegli sistemske spremembe, ki so potrebne za oblikovanje premišljene in na pravicah temelječe azilne in migracijske politike EU.“

„Zdaj je v središču geopolitika. Tako kot smo se povezali med pandemijo, ima tudi ta vojna enak učinek na evropsko javno mnenje, kar je zelo pomembno,“ je poudaril podpredsednik za spodbujanje evropskega načina življenja **Margaritis Schinas**. (at)

Zatiranje dialoga s civilno družbo v EU je nesprejemljivo

Evropski ekonomsko-socialni odbor je institucije EU pozval, naj sprejmejo pristop „ničelne tolerance“ do stališč in prakse v državah članicah, ki ovirajo delo civilne družbe in krčijo njen prostor v Evropi.

Za boj proti takšnim težnjam EESO poziva EU, naj sprejme vrsto ukrepov, kot je zadržanje sredstev EU za države, ki ne spoštujejo vrednot EU. S tem bo zagotovila, da bo civilna družba polno vključena v vse faze oblikovanja politik in zaščitila participativno demokracijo v Evropi.

V mnenju [Vloga organizacij civilne družbe kot varuhov skupnega dobrega pri okrevanju po pandemiji](#) je EESO zapisal, da se civilna družba Evrope še vedno sooča z mnogimi velikimi ovirami, njen prostor pa se v nekaterih delih EU drastično krči. To se dogaja kljub temu, da je imela ključno vlogo

pri blažitvi posledic pandemije in da je njena pomoč ukrajinskim beguncem že od prvega dne ruske agresije izjemna.

„Civilna družba je bila gonilna sila, ki je naši družbi pomagala prebroditi pandemijo COVID-19. Zdaj pa je kriza v Ukrajini jasno pokazala, kakšno vrednost in pomen ima za našo demokracijo,“ je dejal poročevalec za mnenje **Ioannis Vardakastanis**.

Civilna družba bo imela hkrati ključno vlogo pri obnovi po drastičnih posledicah krize zaradi COVID-19. V ta namen bo potrebno sodelovanje vseh delov družbe, zato mora EU poskrbeti za dialog med civilno družbo in oblikovalci politik, saj je odsotnost takšnega dialoga ena glavnih ovir, s katerimi se sooča civilna družba Evrope na vseh ravneh.

Druga ovira je, da civilna družba ni smiselno vključena v postopke odločanja o pomembnih politikah in zakonodaji.

Po mnenju EESO morajo institucije sprejeti pristop „ničelne tolerance“ do takšnega dogajanja ter se odločno in brezkompromisno odzvati, saj vključevanja civilne družbe v sprejemanje odločitev ni mogoče ločiti od vrednot in pogodb EU. Za odpravo takšne prakse bi bilo treba na evropski in nacionalni ravni sprejeti pravne ureditve.

Organizacije civilne družbe bi morale od EU ter lokalnih in nacionalnih oblasti prejeti podporo, da bi lahko razvijale svojo vlogo, ne da bi bila njihova neodvisnost ogrožena. (II)

Okrevanje bo uspešno le, če bo sistematično vključena evropska civilna družba

EESO je sprejel novo resolucijo o vključevanju organizirane civilne družbe v izvajanje in spremljanje nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost. Iz nedavnega posvetovanja je razvidno, da je organizirana civilna družba kljub predpisom premalo vključena v te načrte.

Odbor poziva k jasnim pravilom, s katerimi bi to učinkovito odpravili in ponovno oživilo gospodarstvo. Predsednica EESO **Christa Schweng** je med razpravo pred sprejetjem resolucije poudarila, da je vključevanje organizirane civilne družbe v reforme, opredeljene v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost, nujno za izboljšanje kakovosti, preglednosti in izvajanja novih politik. **Gonçalo Lobo Xavier**, podpredsednik skupine za evropski semester, je predstavil nekatere ključne ugotovitve posvetovanja.

„Organizirana civilna družba na splošno pozitivno oceni končno vsebino nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost. Vendar je socialna razsežnost pogosto slabo razvita,“ je poudaril. Predsednik skupine za evropski semester, **Javier Doz Orrit**, je predstavil glavna priporočila in pozval države članice, naj „nujno spoštujejo pravila iz uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost“, ter Evropsko komisijo in Parlament, naj to izvršita. Podpredsednik skupine za evropski semester, **Luca Jahier**, je predstavil nekaj primerov dobre prakse in dejal, da „pomanjkanje učinkovite in kakovostne udeležbe organizirane civilne družbe pri gospodarskem upravljanju EU ne bo rešeno, dokler ne bo izvedena reforma evropskega semestra.“

V razpravi je sodeloval tudi izvršni podpredsednik Evropske komisije, **Valdis Dombrovskis**, ki je poudaril vpliv ruske invazije v Ukrajini na okrevanje gospodarstva EU in svetovnega gospodarstva ter kaj je potrebno za ublažitev tega vpliva in nadaljnje korake. (tk)

EESO opozarja, da je vojna v Ukrajini velik izziv za kohezijsko politiko EU

Kohezijska politika je bistvena za premagovanje krize zaradi COVID-19, doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2050 in zmanjšanje razlik v Evropi. Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) v nedavnem mnenju opozarja, da je najresnejši izziv v bližnji prihodnosti vojna v Ukrajini.

Hitro je treba ukrepati, da bi pomagali beguncem in zagotovili evropsko povezovanje Ukrajine. EESO v svojem mnenju tudi poudarja, da odločno podpira čimprejšnjo pridružitve Ukrajine EU, in poziva k ustrezni prilagoditvi kohezijske politike in njenih instrumentov financiranja.

Odbor zlasti predlaga ustanovitev ločenega sklada EU za spodbujanje povojne obnove in razvoja. V mnenju, ki ga je sprejel na majskem plenarnem zasedanju, obravnava sporočilo Evropske komisije o poročilu *Kohezija v Evropi do leta 2050*.

Poročilo je bilo objavljeno dva tedna pred rusko invazijo na Ukrajino, zato v njem niso upoštevane njene posledice. Poročevalec **Krzysztof Balon** je dejal: „Največji izziv v kratko- in srednjeročnem obdobju za kohezijsko politiko je ruska agresija na Ukrajino, ki je v resnici hkrati dejanje agresije zoper Evropsko unijo.“ Soporčevalec **Gonçalo Lobo Xavier** pa je dodal: „Kohezijska politika je še vedno temeljni instrument za okrevanje in odpornost evropskega gospodarstva, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti malim in srednjim podjetjem.“ (tk)

EESO poziva k odprtemu in varnemu schengenskemu območju

Vojna v Ukrajini, zaradi katere je doslej največje število beguncev pribežalo v EU, opozarja, kako nujna so splošna učinkovita, človeška in humanitarna pravila o migraciji in azilu ter odprto, a hkrati varno schengensko območje. To stališče je Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) izrazil v mnenju, ki je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju maja.

„Ruska vojaška agresija proti Ukrajini je spremenila vse. Zgodovinsko gledano je doslej največja grožnja za delovanje schengenskega območja in varnost EU. Grozljivo dogajanje v Ukrajini potrjuje pomen varnosti na zunanjih mejah schengenskega območja in stabilnosti kot pogoja za notranjo varnost Evrope,“ je povedal poročevalec za [mnenje Sveženj o varnostni uniji/schengenski sveženj](#) **Krzysztof Balon**.

Po njegovih besedah EESO podpira stališče Komisije, da bi moralo biti kakršno koli zapiranje meja med državami schengenskega območja le začasno.

EESO je v mnenju, v katerem je ocenil nedavni sveženj Komisije za posodobitev pravil, ki urejajo schengensko območje, navedel, da bi bilo mogoče vprašanja glede varnosti držav članic bolje urejati s povečanjem in krepitvijo sodelovanja ter usklajevanjem med organi kazenskega pregona kot pa z uvajanjem nadzora na notranjih mejah.

Mnenje izrecno opozarja, da morajo EU in države članice pri upravljanju meja, migracij in azila v vsaki fazi spoštovati Listino o temeljnih pravicah, zlasti svobodo gibanja in prebivanja, ter pravico do azila in načelo nevračanja. To velja tudi za vsa področja policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah med državami članicami.

EESO je države članice pozval, naj v skladu z določbami novega pakta o migracijah in azilu aktivno podprejo solidarnostni mehanizem ter naj si delijo odgovornost za upravljanje migracij.

Solidarnostni mehanizem bi lahko razvijale na podlagi Direktive o začasni zaščiti, ki je bila prvič uporabljena zaradi ruske agresije proti Ukrajini in ki jo EESO izrecno pozdravlja. Komisija bi morala razmisliti o uporabi te direktive za državljane tretjih držav v prihodnjih resnih in nujnih kriznih razmerah.

EESO je hkrati znova izrazil zaskrbljenost, ker so Romunija, Bolgarija, Hrvaška in Ciper še vedno izključene iz schengenskega območja, in tako kot Komisija pozval Svet, naj hitro in odločno ukrepa, da se to stanje spremeni. (II)

[EESO pozdravlja dolgo pričakovani akcijski načrt za socialno gospodarstvo](#)

EESO meni, da bi s strožjimi ukrepi na štirih posebnih področjih načrt postal učinkovitejši. Sicer je zadovoljen, da so bili upoštevani številni njegovi predlogi.

EESO je v [mnenju](#), sprejetem na majskem plenarnem zasedanju, pozdravil [akcijski načrt](#) Evropske komisije za socialno gospodarstvo, v katerem so upoštevani številni predlogi, ki jih je EESO podal že v zadnjem desetletju in prej.

„Izredno smo zadovoljni, da je bil ta dolgo pričakovani načrt sprejet, vendar se delo šele začneja,“ pravi poročevalec za mnenje **Giuseppe Guerini**. Dodaja še: „Zdaj je čas, da se ta načrt izvede s pogumnimi in dolgoročnimi ukrepi. EESO je podal številne inovativne in konkretne

predloge, s katerimi bi potencial socialnega gospodarstva v celoti izkoristili v čim več državah članicah EU.“

EESO v načrtu izpostavlja štiri ključna področja, na katerih bi bilo po njegovem mnenju mogoče sprejeti odločnejše ukrepe:

- prožnejše oblike sodelovanja med javnimi upravami in podjetji socialnega gospodarstva, ki na lokalni ravni sodelujejo pri zagotavljanju storitev splošnega pomena, pri čemer bi v direktivi o javnih naročilih jasno ločevali med prizadevanji za splošni interes in dejavnostmi, ki temeljijo na konkurenci;
- regulativni ukrepi, po možnosti v obliki smernic, s katerimi bi pojasnili zahteve za dostop do državne pomoči in zneskov podpore, ki so na voljo državam članicam, da bodo lahko te izkoristile vso prožnost, ki je na voljo za pomoč podjetjem socialnega gospodarstva. Pri tem zgoj organizacija delavnic in spletnih seminarjev, kot to predlaga Komisija, ne bo zadostovala;
- sistem zajamčenih kreditov in posojil, ki je že vzpostavljen za MSP po vsej EU in ki bi ga držale članice oblikovale ob podpori EU. Uvajanje novih finančnih produktov za mobilizacijo zasebnega financiranja za podjetja socialnega gospodarstva je sicer dobra zamisel, vendar številna od teh podjetij potrebujejo podporo pri dostopu do običajnih posojil;
- posebna obdavčitev za socialno gospodarstvo ni sporna, vendar je treba države članice spremljati na poti k davčni uskladitvi, ki bo morda temeljila na dobrih praksah v nekaterih državah članicah, kot so oprostitve davka za zadržane dobičke, znižanje stopenj DDV in znižanje ali oprostitve stroškov socialnega zavarovanja. (dm)

Evropa se mora odlo?no boriti proti širjenju sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) v svojem mnenju, sprejetem na majskem plenarnem zasedanju, podpira pobudo Evropske komisije za vključitev vseh oblik kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora na evropski seznam kaznivih dejanj ter poziva Svet k sprejetju predloga.

Organizacije civilne družbe imajo s soočanjem s porastom sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva izkušnje iz prve roke, saj ne le pomagajo prizadetim skupnostim temveč so tudi same tarča sovraštva. Zato Odbor poudarja potrebo po ohranjanju človekovega dostojanstva, temeljnih pravic in enakosti. „Demokracija in sama EU nista mogoči, če ljudje živijo v strahu in sramu,“ pravi poročevalec Cristian Pîrvulescu. Z napredkom na področju družbenih medijev in tudi zaradi prostega gibanja je javni prostor EU postal bolj povezan. Zato je za uspešen boj

proti sovraštvu potrebno skupno izhodišče. Ozaveščanje in izobraževanje sta potrebna tudi za ugotavljanje

posledic teh dejanj in za njihovo preprečevanje. Odbor priporoča, da se posebna pozornost nameni tistim, ki imajo pomembno vlogo v boju proti sovraštvu, kot so učitelji, novinarji in organi pregona. Odbor poziva tudi politične voditelje, naj ravnajo odgovorno.

EESO poudarja pomembno vlogo, ki jo imajo socialni partnerji na lokalni ravni pri preprečevanju kaznivih dejanj iz sovraštva in boju proti njim. „Organizacije civilne družbe so naši družbeni nadzorniki pred sovraštvom,“ pravi soporočevalka Milena Angelova. EU mora razširjati svoje kodekse ravnanja in dobre prakse ter zagotoviti več finančnih sredstev, da bi kar najbolje izkoristili njihovo strokovno znanje. (gb)

Dostojno delo: poslovanje nikoli ne bi smelo škoditi dostojanstvu in svobodi ljudi

Zaradi močnega porasta dela otrok in prisilnega dela ter nenehnega izkoriščanja delavcev po vsem svetu so vse bolj nujni ukrepi EU na področju dostojnega dela.

Člani EESO, predstavniki evropskih institucij in Mednarodne organizacije dela ter predstavniki akademskih krogov in organizacij civilne družbe so se 4. maja zbrali na posvetovanju o dostojnem delu po vsem svetu.

Namen posvetovanja je bil prispevati k prihodnjemu mnenju EESO o tej temi, ki se osredotoča na sporočilo Komisije o dostojnem delu po vsem svetu, objavljenem februarja, in njen predlog direktive o skrbnem

pregledu v podjetjih glede trajnostnosti.

Komisija si s tema pobudama prizadeva, da bi EU prevzela vodilno vlogo pri spodbujanju dostojnega dela doma in po svetu ter milijonom ljudi omogočila dostojno delo in življenje.

„Sanjamo o prihodnosti, ko bo vsem zagotovljeno dostojno delo. Vendar dostojno delo še ni realnost za stotine milijonov ljudi po svetu, zaradi česar je doseganje ciljev trajnostnega razvoja težka naloga,“ je dejala poročevalka za mnenje EESO **María del Carmen Barrera Chamorro**.

Zaradi pandemije COVID-19 so se razmere v svetu dela še poslabšale. Številne države so poročale o porastu prekarnih delovnih razmer. Pandemija je nesorazmerno prizadela ženske in ranljive skupine, kot so otroci in delavci v neformalni ekonomiji. Število otrok, ki delajo, je začelo naraščati že pred pandemijo in se je v obdobju 2016–2020 povečalo za več kot 8 milijonov. Prej se je ta trend zmanjševal.

Trenutno dela 160 milijonov otrok, kar je vsak deseti otrok na svetu, 25 milijonov ljudi pa opravlja prisilno delo. Brez zadostne socialne zaščite bi bilo lahko v bližnji prihodnosti primoranih delati še 46 milijonov otrok.

Namen prizadevanj EU je spodbujati trajnostno in odgovorno ravnanje podjetij na domačih trgih, v državah, ki niso članice EU, in v globalnih vrednostnih verigah. Ključna orodja bodo politike EU za družbeno

odgovornost podjetij in preglednost. Načrtuje se tudi pravni instrument za prepoved izdelkov, proizvedenih s prisilnim delom. Vse politike bodo spodbujale enakost spolov in nediskriminacijo.

„Pozdravljamo pobudo Komisije, vendar potrebujemo ambicioznejši program in celostno politiko, ki bo temeljila na splošnih človekovih pravicah. Dostojno delo je v interesu ljudi, pa tudi podjetij, potrošnikov in planeta,“ je zaključila **María del Carmen Barrera Chamorro**. (II)

EU mora odpraviti ovire za zaposlovanje mladih invalidov

EESO je 8. aprila organiziral posvetovanje, ki so se ga udeležili vodilni akterji politike na področju invalidnosti, vključno s socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe. Udeleženci posvetovanja so opozorili, da je nujno povečati stopnjo zaposlenosti invalidov, zlasti mladih. Kljub prizadevanjem na pravnem področju podatki kažejo, da so mnogi od njih v svetu dela še vedno izpostavljeni diskriminaciji, zaradi stereotipnih predstav, da so neproduktivni.

Glavno spoznanje s posvetovanja je, da so problemi, s katerimi se mladi invalidi soočajo pri zaposlovanju in izobraževanju, sicer priznani v novi strategiji EU o pravicah invalidov, vendar pa bodo socialni partnerji še morali počakati, da vidijo, ali bodo prizadevanja na tem področju dovolj ambiciozna.

Mladi invalidi naletijo na ovire, ko želijo vstopiti na trg dela, tako v zasebnem kot javnem sektorju. Dejansko je stopnja brezposelnosti med njimi nesorazmerno visoka v primerjavi z ostalim prebivalstvom, zlasti ženskami in ostalimi mladimi. Po najnovjših podatkih, ki so na voljo na ravni EU, imajo mladi invalidi 24,4 % manj možnosti, da bodo dobili delo, in zdi se, da je pandemija COVID-19 te neenakosti še povečala.

Daphne Nathalie Ahrendt, vodja raziskav pri Eurofoundu, je predstavila rezultate njihove raziskave: 27 % invalidov, ki so odgovorili na vprašanja, je bilo brez zaposlitve, med tistimi, ki niso invalidi, pa jih je bilo brezposelnih le 12 %. 55 % jih velja za finančno šibke v primerjavi z 38 % ostalih anketirancev brez invalidnosti. Velika večina anketiranih invalidov ima večjo verjetnost, da se bodo soočili z depresijo in osamljenostjo.

Francesca Sbianchi iz odbora za mlade pri Evropskem invalidskem forumu je povedala: „Mnogi imamo višje življenjske stroške in za dostojno življenje potrebujemo pomoč ter nadomestila za invalidnost.“ Eden

glavnih pogojev za odpravo nekaterih od teh neenakosti je, da se invalidom omogoči ohraniti nadomestilo za invalidnost, tudi ko začnejo delati. Tako pridobijo čas, da lahko postanejo finančno neodvisni.

Stefan Tromel iz Mednarodne organizacije dela je poudaril, da so nove oblike zaposlovanja sicer priložnost za vključevanje invalidov, vendar podatki OECD kažejo, da je med invalidi in ostalimi tudi vrzel v digitalnih spretnostih, zato mora delo na daljavo ostati le ena od možnosti. Za odpravo te vrzeli in izboljšanje dostopnosti delovnih mest morajo sindikati sodelovati s socialnimi partnerji: ekonomsko-socialni sveti vsake države bi bili lahko dobra platforma v ta namen.

Mladi invalidi so bolj izpostavljeni diskriminaciji in ker je leto 2022 evropsko leto mladih, je nujno bolje razumeti stvarnost, s katero se sooča ta posebna skupina prebivalstva. (rl)

Novi viri financiranja proračuna EU morajo biti stabilni, pravični in podjetjem prijazni

Odbor poziva Evropsko komisijo, naj izvede bolj ciljno usmerjene ocene učinka svojih predlogov za nove vire financiranja proračuna EU za odplačilo dolga, ki bo nastal z instrumentom NextGenerationEU.

EESO se na splošno strinja s predlaganimi proračunskimi prihodki iz „lastnih sredstev“ EU. Vendar morajo biti ti stabilni in pravični in ne bi smeli bremeniti gospodinjstev ali podjetij.

V mnenju, ki ga je sprejel na majskem plenarnem zasedanju, je EESO pozval Komisijo, naj zagotovi, da bo z njenimi predlogi mogoče prebroditi gospodarske pretrese, in opozoril, da bi se lahko ti predlogi znašli na slepem tiru zaradi posledic višjih stroškov energije, ki so nastali zaradi vojne v Ukrajini.

Poročevalec za mnenje, **Philip von Brockdorff**, je dejal: „Oblikovanje novih virov lastnih sredstev ne bi smelo ogroziti proračunov drugih programov in instrumentov EU in izogniti bi se morali povečanju prispevkov na podlagi BND.“ „EESO pozdravlja prizadevanja OECD, da bi bila globalna podjetja obdavčena tam, kjer izvajajo gospodarsko dejavnost in ustvarjajo vrednost, vendar opozarja, da podjetja iz EU ne bi smela biti v slabšem konkurenčnem položaju, če bi nova pravila začela uporabljati, preden jih uvedejo tudi večji trgovski partnerji,“ je dodal soporočevalec **Antonio García del Riego**. (tk)

Politika konkurence bi morala ustrezati novim ambicijam EU

Pravila o združitvah, protimonopolnih postopkih in nadzoru nad državno pomočjo bi bilo treba posodobiti, da bi služila podnebnim in digitalnim ambicijam Unije ter pripomogla k doseganju strateške avtonomije, za kar vse bodo potrebne obsežne naložbe. EESO v dveh novih mnenjih pojasnjuje, kako naj bi to prenovo izvedli.

Razprava, ki je potekala 19. maja v okviru plenarnega zasedanja EESO, se je osredotočila na dve novi poročili, ki obravnavata politiko konkurence EU in državno pomoč za zdravstvene in socialne storitve v spremenjenih svetovnih razmerah.

V poročilu z naslovom [Politika varstva konkurence, primerna za spopadanje z novimi izzivi](#) je EESO pozval Evropsko komisijo, naj pri prenovi politike konkurence EU, ki je trenutno v teku, gre dlje kot kdaj koli

prej.

Ukrepi, ki so bili sprejeti kot odziv na pandemijo COVID-19 in kasneje rusko agresijo v Ukrajini, so zelo pomagali podjetjem, vendar jih je treba še izboljšati. Prav tako morajo merila za upravičenost koristiti vsem sektorjem in ne smejo zaloputniti vrat pred najbolj prizadetimi podjetji.

Splošni okvir konkurenčnega prava se je sicer prilagodil številnim izzivom, vendar ni dovolj daljnosežen pri uresničevanju strateških ciljev EU, tj. zelenega in digitalnega prehoda ter tudi odpornosti. Kot poudarja EESO, so za te ambicije potrebne ogromne javne in zasebne naložbe, zato bi jih bilo treba v največji možni meri podpreti.

Ukrepi za nadzor koncentracij in združitve včasih ovirajo konkurenčnost podjetij v primerjavi z njihovimi tekmeci v ZDA in na Kitajskem. Določbe o zlorabi prevladujočega položaja niso vedno prilagojene novim zelenim in digitalnim izzivom.

„Predlagamo nekaj tehničnih prilagoditev za lažji dostop do podpore, pa tudi boljše načine za upoštevanje inovacij in digitalnega razvoja. Prav tako smo predlagali, da bi imeli korist vsi sektorji, ne le industrija. S tem mislim predvsem na trgovinski sektor in mala in srednja podjetja,“ je dejala poročevalka za mnenje **Emilie Prouzet**.

V drugem mnenju je EESO obravnaval **državno pomoč za zdravstvene in socialne storitve**.

„Pandemija COVID-19 je pokazala, da se morajo sistemi zdravstvenega varstva in socialne zaščite hitro prilagoditi spremembam,“ pravi poročevalec **Giuseppe Guerini** (Raznolikost Evrope, Italija). Dodaja še: „Ukrepi, ki jih predlagamo, bi pripomogli k poenostavitvi in pospešitvi zagotavljanja državne pomoči.“

EESO poudarja, da ta sektor dejansko nima velikega vpliva na čezmejno konkurenco. Zdravstvene in socialne storitve so večinoma organizirane lokalno znotraj držav in se v glavnem uporabljajo tam, kjer se zagotavljajo. Državne pomoči temu sektorju se zato ne bi smelo obravnavati kot ukrepa, ki izkrivlja konkurenco.

Drugi pomemben predlog se nanaša na najvišji dovoljeni znesek državne pomoči. EESO meni, da bi morala biti zgornja meja za prigrasitev pomoči Komisiji (ta trenutno znaša 500 000 EUR v obdobju treh proračunskih let, kar sproža dolgotrajne in zapletene postopke) za te storitve višja kot za druge storitve splošnega pomena. To upravičujejo njihova vloga pri zagotavljanju javnega interesa, njihov omejen vpliv na čezmejno trgovino in ponovni pojav inflacije. (dm)

Trajnostna industrija embalaže je ključna za naš planet

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) v mnenju, ki ga je pripravila posvetovalna komisija za spremembe v industriji (CCMI) in je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju maja, Evropski komisiji in vladam držav članic priporoča, naj v posvetovanju z vsemi akterji v industriji embalaže sprejmejo potrebne ukrepe znotraj življenjskega cikla vsakega posameznega izdelka, da bi ta industrija postala bolj trajnostna.

Večina ogromnih količin embalaže, ki se uporablja za varnost, higieno, prevoz, konzerviranje, predstavitve in uporabo vseh vrst blaga – najsi bo v industriji, gradbeništvu, komunikacijskih sistemih ali individualni potrošnji – je izdelana iz ogljikovih ali kovinskih vlaken, katerih viri so omejeni.

„Prihodnja zakonodaja EU bi se morala osredotočiti na celoten življenjski cikel izdelkov, da bi spodbujala krožno gospodarstvo. Proizvodnja, potrošnja in ravnanje z odpadki v industriji embalaže so ključni za korak naprej v smeri trajnostne prihodnosti,“ je delal poročevalec **Matteo Carlo Borsani**.

V mnenju je seznam surovin, ki jim je treba dati prednost: embalaža iz naravnih vlaken in drugih naravnih materialov lahko resnično odpravi pogojenost rasti od izkoriščanja virov. Materiali iz obnovljivih virov so trpežni, privlačni, primerni za recikliranje in biološko razgradljivi.

Tudi način, kako potrošniki dojemajo in uporabljajo embalažo, se spreminja. Nujno je, da ti skupaj z industrijo na tem področju spremenijo svoje navade.

EESO poziva k evropskemu socialnemu dialogu v industriji embalaže, v katerega bi bile vključene zveze sindikatov in organizacije delodajalcev. Glede na pomen embalaže na vseh gospodarskih področjih mnenje opozarja tudi, da mora Evropska komisija vzpostaviti letni forum o (odpadni) embalaži. Na forumu bi sodelovali zainteresirane strani in predstavniki evropskih institucij, spremljali izvajanje direktive in opredeljevali najboljšo prakso pri trajnostnem urejanju tega področja. (ks/rl)

Ponovna vzpostavitev trajnostnih ogljikovih krogov: EESO podpira stališče Evropske komisije

EESO je v mnenju, sprejetem na majskem plenarnem zasedanju, podprl sporočilo Evropske komisije o trajnostnih ogljikovih krogih in menil, da mora skupna kmetijska politika ponuditi politični okvir, ki bo utrl pot prehodu na nizkoogljično kmetijstvo.

Evropska unija se je odzvala na nujnost podnebni ukrepov in zakonsko določila svoj cilj podnebne nevtralnosti celotnega gospodarstva do leta 2050. Za doseganje tega ambicioznega cilja je treba vzpostaviti trajnostne in na podnebne spremembe odporne ogljične kroge s ključnimi ukrepi, kot so recikliranje ogljika iz tokov odpadkov, trajnostnih virov biomase ali neposredno iz ozračja in izboljšanje rešitev za odstranjevanje ogljika, ki zajemajo ogljikov dioksid iz atmosfere in ga dolgoročno shranjujejo.

Poročevalec za mnenje, **Arnold Puech d'Alissac**, je dejal: „Za rešitev vprašanja evropske ogljične nevtralnosti je treba zmanjšati emisije toplogrednih plinov, nadomestiti fosilni ogljik z zelenimi alternativami in povečati ponor ogljika.“ Dodal je, da EESO podpira sporočilo Evropske komisije o ogljikovih krogih, ki predlaga dve rešitvi za odstranjevanje in sekvestracijo ogljika: naravne rešitve (sekvestracija ogljika v kmetijske površine) in industrijske tehnološke rešitve.

EESO zato spodbuja Evropsko komisijo za celovit pristop k temi, saj je za povečanje ponora ogljika in čim večjo nadomestitev fosilnega ogljika treba povečati količino proizvedene biomase, kar bo vplivalo na sektor zemljišč. Ta lahko dejavno sodeluje v boju proti globalnemu segrevanju, hkrati pa prispeva k obsežnejšemu prehodu na trajnostni prehranski sistem.

Sekvestracija ogljika se ne bi smela obravnavati le kot poslovna priložnost, temveč kot temeljni element prihodnosti evropskega kmetijstva in orodje za ukrepanje proti podnebnim spremembam: emisijski dobropisi morajo biti nadomestilo za opravljeno storitev, tj. sekvestracijo atmosferskega ogljika, hkrati pa morajo podpirati nizkoogljični prehod kmetijskega sektorja.

Odbor poudarja tudi ključno vlogo SKP pri zagotavljanju političnega okvira, ki bo utrl pot prehodu na nizkoogljično kmetijstvo – kmetijstvo z manj emisijami in večjo sekvestracijo. Vendar poudarja tudi, da shranjevanje ogljika ne bi smelo biti pogoj SKP in da je treba vzpostaviti in podpreti poseben trg. EESO meni, da bo za razvoj sekvestracije ogljika potreben jasen skupen pravni okvir za vse države članice ob upoštevanju različnih zmožnosti za vlaganje v sekvestracijo ogljika in podporo. (ks)

EESO meni, da je nujna zanesljiva in cenovno dostopna oskrba z energijo

Energetska neodvisnost je ključna za prihodnost Evrope: EU mora čim prej zagotoviti zanesljivo oskrbo z energijo, postati neodvisna od uvoza plina iz Rusije in močno pospešiti prehod na čisto energijo. To je glavno sporočilo mnenja „REPowerEU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo“, ki so ga pripravili Thomas Kattnig, Alena Mastantuono in Simo Tiainen ter je bilo sprejeto na majskem plenarnem zasedanju.

EESO podpira sporočilo Evropske komisije „REPowerEU“, ki ga je kolegij odobril na dan sprejetja mnenja, in meni, da je v skladu s cilji zelenega dogovora in evropske energetske unije. V predlogu so poleg tega predstavljeni novi ukrepi za povečanje proizvodnje zelene energije, diverzifikacijo oskrbe in zmanjšanje povpraševanja po ruskem plinu, ki je zaradi manipulacije trga povzročilo znatno povišanje cen na trgu električne energije.

Odbor pri tem svari, da mora biti EU izredno previdna pri nadomeščanju ruskega plina z drugimi viri. Upoštevati je treba ne le njihove posledice za okolje, temveč tudi morebitno novo odvisnost od tretjih držav, ki ne delijo evropskih vrednot.

Sedanje geopolitične razmere, ki jih je povzročila ruska invazija na Ukrajino, so še dodatno prispevale k doslej največji rasti cen energije v EU, ki smo ji bili priča v zadnjih mesecih. Zato je izredno pomembno, da se sprejmejo takojšnji ukrepi za ublažitev posledic visokih cen za gospodinjstva, kmete, podjetja in industrijo. (mp)

[EESO poziva h konkretnjšim ukrepom za podporo in zaš?ito neodvisnih beloruskih novinarjev](#)

Od avgusta 2020 avtoritarni režim Aleksandra Lukašenka v Belorusiji množično napada civilno družbo, neodvisne novinarje, blogerje in pisatelje. EESO je objavil informativno poročilo o stanju medijev v državi, v katerem je podal priporočila o tem, kako pomagati beloruskim medijskim podjetjem in novinarjem, ki so pobegnili iz države, in tistim, ki so ostali v boju proti režimu.

Članica EESO **Tatjana Babrauskienė**, poročevalka za informativno poročilo [Podpora neodvisnim medijem v Belorusiji](#), ki ga je predstavila na majskem plenarnem zasedanju EESO, je poudarila pomemben prispevek strokovnjakinje, neodvisne beloruske novinarke **Hanne Liubakove**, k pripravi osnutka poročila in poudarila: „Priznati je treba neverjetno delo

beloruskih novinarjev, ki pogosto ogrožajo svoja življenja in družine samo zato, da bi nam poročali resnico. Dolžni smo jih zaščititi in podpreti.“

Ker je položaj medijev v Belorusiji evropsko vprašanje, EESO predlaga, naj države članice vzpostavijo sodelovanje z neodvisnimi tiskovnimi agencijami v Belorusiji, poleg tega pa pomagajo pri razširjanju in poročanju novic iz te države.

Informativno poročilo prinaša posebna priporočila in je primer podpore svobodi medijev v krizi:

- odprava vizumov za beloruske novinarje, ki iščejo zatočišče pred represijo;
  - ustanovitev skladov EU in nacionalnih skladov v državah članicah za podporo beloruskim svobodnim medijem in novinarjem;
  - pravna, finančna in psihološka podpora novinarjem, ki trpijo represijo;
  - vključevanje beloruskih neodvisnih novinarjev v države članice EU prek zaposlitve ali štipendij;
  - odprava birokracije pri pridobivanju finančne pomoči EU;
  - zmogljivosti IT, ki omogočajo dostop do interneta in digitalna orodja za izogibanje cenzuri.
-

Mladi na Zahodnem Balkanu potrebujejo konkretne politike za svojo prihodnost

Udeleženci posvetovanja „Mladinska politika na Zahodnem Balkanu kot del inovacijske agende za regijo“, ki ga je organiziral EESO, so ponovno potrdili pomen mladih za prihodnost regije. Opozorili so tudi na problem „bega možganov“ in na to, kako bi njegovo preoblikovanje v „kroženje možganov“ lahko spodbudilo gospodarsko rast in razvoj na Zahodnem Balkanu.

Članica EESO **Dragica Martinović Džamonja** je dejala: „Mladi predstavljajo glavni vir razvoja in so bistveni dejavnik mira in stabilnosti.“

Podobno je dejal član EESO **Andrej Zorko**: „Mladi ne bi smeli biti tema projekta, ampak bi morali biti resnično aktivni udeleženci pri oblikovanju politik.“

Dafina Peci, direktorica dogodkov Tirana – evropska prestolnica mladih 2022, je poudarila pomen mladinskih organizacij in organizacij civilne družbe ter predstavila delo Mladinske platforme Zahodnega Balkana, ki že vrsto let deluje v šestih državah Zahodnega Balkana.

Beg možganov je mogoče spremeniti v priliv možganov

Neustrezna izobrazba, pomanjkanje znanja in spretnosti, slabi zaposlitveni pogoji ter omejene možnosti ne morejo zagotoviti uspešne prihodnosti za mlade.

Albert Hani, generalni sekretar regionalnega urada za sodelovanje mladih, je dejal, da bi v povprečju 52% mladih želelo živeti zunaj regije. „Če želijo vlade mlade prepričati, da ostanejo doma, morajo pokazati svojo zavezanost potrebam in prioritetam mladih,“ je dejal.

Milica Škiljević, vodja projekta na Beograjski odprti šoli, je opozorila na pomanjkanje informacij o poklicnih in zaposlitvenih možnostih.

Ognjen Marković, vodja skupine pri projektu Mladinski laboratorij za Zahodni Balkan v okviru Sveta za regionalno sodelovanje, je pojasnil dodano vrednost udeležbe mladih, saj lahko prispevajo veliko znanja in izkušenj, če so v enakopravnem položaju z oblikovalci politik.

Pobuda Jamstvo za mlade na Zahodnem Balkanu, bi lahko skupaj z mladinskimi mrežami in nacionalnimi deležniki pomenila začetek procesa reform, ki bi povečale zaposljivost mlajših generacij v regiji. (at)

Tek za Ukrajino

Podpredsednica **Giulia Barbucci** se je v imenu EESO 29. maja skupaj s predstavniki drugih institucij EU, vključno s predsednico Evropskega parlamenta **Roberto Metsola**, udeležila 42. dvajsetkilometrskega teka po Bruslju.

Barbucci je menila, da je ta dogodek zelo pomemben, zlasti zdaj. Dejala je, da je „uspešen dvajsetkilometrski tek po Bruslju, v katerem je sodelovalo 33 000 evropskih državljanov in predstavnikov institucij EU, poslal jasno sporočilo za mir in enotnost z Ukrajino.“

Letos se je teka udeležilo več kot 33 000 ljudi 137 različnih narodnosti in 800 sodelavcev iz evropskih institucij iz ekipe „Tečemo za Evropo.“ Tako kot leta 2021 je zmagal Belgijec **Amaury Paquet**, ki je dvajsetkilometrsko razdaljo pretekel v eni uri in eni sekundi.

Letošnji dogodek je bil namenjen izkazovanju enotnosti Evropske unije z Ukrajino. Zbrana sredstva na tem dogodku bodo donirana Nacionalni organizaciji ukrajinskih skavtov, ki bo poskrbela za hrano, zdravila, spalne vreče in druge potrebščine ter organizirala psihološko podporo za ljudi in skupnosti, ki jih je prizadel konflikt. (ehp)

NOVICE SKUPIN

Akt o čipih za Evropo – pomembna pobuda, a zastavljajo se prenekatera vprašanja

Heiko Willems, član skupine delodajalcev EESO

Polprevodniki so nepogrešljivi v številnih gospodarskih sektorjih in na različnih področjih življenja, tako za industrijo kot potrošnike. Poleg tega brez polprevodnikov ne bo mogoče doseči ciljev zelenega in digitalnega prehoda. Akt o čipih za Evropo, ki ga je Evropska komisija predstavila 8. februarja 2022, bi moral zagotoviti zanesljivost oskrbe, odpornost in vodilni tehnološki položaj EU na področju polprevodniških tehnologij in aplikacij.

Za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema so potrebne zasebne naložbe in močna podpora javnega sektorja. V ta namen namerava Komisija v prihodnjih letih vložiti 43 milijard evrov. Velik del teh sredstev bo prerazporejen iz drugih programov in predstavlja komaj

tretjino sredstev, ki jih namerava Kitajska nameniti v to do leta 2025. Hkrati bi lahko dodeljevanje znatne državne pomoči privedlo do naložb, ki niso tržno donosne in bi lahko negativno vplivale na trg.

EU se mora osredotočiti na potrebe evropske industrije. Usposobljenost za proizvodnjo manjših elementov (manj kot 10 nm) ni edini dejavnik, ki vpliva na uspešnost polprevodniškega ekosistema. Upoštevati je treba tudi moč evropske industrije polprevodnikov.

Vrednostna veriga polprevodnikov je ena najbolj globaliziranih. Zato vzpostavljanje zaprtih vrednostnih verig po svetu z ekonomskega vidika ne bi bilo smiselno. Namesto tega bi bilo treba na podlagi podrobne analize prednosti in slabosti evropskega polprevodniškega ekosistema začeti razpravo o tem, kako bi bilo mogoče povečati evropsko odpornost s ciljno usmerjenimi naložbami. Vzporedno s tem bi morala EU okrepiti mednarodna partnerstva.

To situacijo je treba upoštevati tudi pri predvidenih izrednih ukrepih, ki so zelo daljnosežni. Prednostno obravnavanje naročil v kritičnih sektorjih, skupne nabavne sheme in nadzor nad izvozom pomenijo obsežne posege na trg, ki bi jih bilo treba uporabljati zgolj v izrednih primerih.

EESO bo na junijskem plenarnem zasedanju obravnaval mnenje o [Aktu o čipih za Evropo](#) (INT/984).

Po Konferenci o prihodnosti Evrope se je treba odzvati na zahteve državljanov

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Po letu intenzivnega dela je Konferenca o prihodnosti Evrope objavila končna priporočila, v katerih je predstavila vrsto **ambicioznih predlogov** za pravičnejšo in močnejšo Evropo, ki so jih predložili državljani iz vse Evrope v sodelovanju s socialnimi partnerji in drugimi akterji. Državljeni so jasno poudarili, da mora Evropska unija storiti več na področjih, ki so zanje pomembna, zlasti na področjih, kot so neenakost, revščina, boj proti podnebnim spremembam in zaščita demokracije. Dober primer v zvezi s tem je vključitev protokola o socialnem napredku, ki bo zagotovil, da bodo socialne in delavske pravice enakovredne štirim temeljnim svoboščinam enotnega trga. Državljeni so zahtevali tudi odločnejšo Evropo, ki na mednarodnem prizorišču

deluje enotno in se lahko odziva na svoje okolje ter je bližje svojim državljanom in preglednejša pri svojem delu.

To delo pa se ne sme končati s preprosto izjavo o dobrih namerah ali praznimi besedami, temveč je bistveno, da mu sledijo konkretni ukrepi. To pomeni, da je treba organizirati konvencijo in preučiti možnost vzpostavitve stalnih struktur za državljansko udeležbo, za kar je Evropski ekonomsko-socialni odbor zelo dobro opremljen. EESO mora kot dom organizirane civilne družbe in posvetovalne demokracije v EU poskrbeti, da se ambiciozni predlogi državljanov pretvorijo v dejanske politike. Državljeni so imeli priložnost povedati svoje mnenje in so se na to odzvali. Skupina delojemalcev je organizirala **konferenco na visoki ravni**, ki so se je udeležili predstavniki različnih delov Konference o prihodnosti Evrope, da bi razpravljali o priporočilih in morebitnih nadaljnjih ukrepih v ta namen in tako zagotovili nadaljevanje procesa. Zdaj so na vrsti institucije, da sprejmejo ustrezne ukrepe. (prp)

Skupina organizacij civilne družbe je novo ime skupine Raznolikost Evrope v EESO

Pripravila skupina organizacij civilne družbe

Skupina Raznolikost Evrope (III. skupina) Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) je 18. maja 2022 soglasno sklenila, da spremeni svoje ime v skupino organizacij civilne družbe. Sprememba imena je začela veljati takoj.

Predsednik skupine organizacij civilne družbe **Séamus Boland** je dejal: „Gospodarska in finančna kriza, pandemija COVID-19 in sedanja vojna v Ukrajini so pokazale, da organizacije civilne družbe dejavno prispevajo k odpornosti in trajnosti naših skupnosti. Prinašajo rešitve za izzive, ščitijo naše evropske vrednote in so bistvenega pomena za izvajanje učinkovitih politik. Organizacije civilne družbe so ključni akterji za trajnostno prihodnost in jih je treba priznati kot take.“

V tem okviru se je skupina odločila spremeniti svoje ime, da bi deležnikom zagotovila večjo jasnost glede njene sestave in poslanstva.

Glede na objavo končnega [poročila](#) o izidu Konference o prihodnosti Evrope je do spremembe imena prišlo v zelo primernem času. V poročilu je predlagana okrepitev obstoječih struktur, da bi bolje odražale potrebe in pričakovanja državljanov EU v postopku odločanja, ter v zvezi s tem krepitev institucionalne vloge EESO in njegovo opolnomočenje, da bo spodbujal in zagotavljal dejavnosti participativne demokracije, kot so strukturiran dialog z organizacijami civilne družbe in državljanski forumi.

Skupina civilnih organizacij se v mandatu 2020–2023 osredotoča na revščino in vlogo organizacij civilne družbe v boju proti njej.

Več informacij o skupini je na voljo na [spletišču EESO](#).

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Bioticska raznovrstnost: umetniki v akciji

Nova generacija umetnikov postavlja biotsko raznovrstnost in naravo v središče svojega ustvarjanja. Spletna razstava „[Bioticska raznovrstnost: umetniki v akciji](#)“ na edinstven način poudarja povezavo med človekom in naravo. Razstava, ki je organizirana v sodelovanju s francoskim predsedstvom Sveta EU, bo na ogled od 20. maja do 20. junija 2022.

V okviru tega spletnega umetniškega projekta je francoska delegacija pri Evropskem ekonomsko-socialnem odboru izbrala pet mladih umetnikov, ki najbolje predstavljajo svojo generacijo, da bi počastila njihovo delo pri poudarjanju teh tem in njihovem vključevanju v javno razpravo.

Umetniki so bili izbrani med 21 dobitniki nagrade *Planète Art Solidaire*, ki jo je leta 2021 podelila neprofitna organizacija [Art of Change 21](#). Na razstavi, ki je v celoti organizirana na spletu, so na ogled dela vsakega umetnika, ki jih spremlja razlaga umetnika in kratek videoposnetek, v katerem vsak umetnik spregovori o svojem delu. (ck)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. ?Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poro?ilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske
unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

07/2022